

С.В., Сідельник Л.М. Бухгалтерський облік у бюджетних установах. Підручник / За заг. ред. проф. А.П. Дюжи. - К: КНЕУ, 2003. - 483с. 8. Канева Т.В. Облік доходів і видатків спеціального фонду бюджетних установ. Автореферат. дис... канд. екон. наук: 08.06.04. Київський національний ун-т ім.Тараса Шевченка.-К.:2002.-24с. 9.Левецька С.О.Інформаційне забезпечення ефективності використання бюджетних коштів//Фінанси України.-2004.-№12.- С.17-22. 10. Матяревський Ю.Д., Сімченко Л.М., Ольховський І. Бюджетний облік і звітність: Навчальний посібник.- Харків: Видавничий Дім "ІНЖЕК", 2003. - 208с. Петрашко П.Г., Чечуліна О.О. та ін. Казначейська справа: У 2 т. - К. НВП "АВТ", 2004. 12. Чечуліна О. Реформування системи управління доходами та витратами бюджету і розвиток казначейської системи його виконання. Автореферат дис... канд. екон. наук: 08.04.01 // Київський нац. торг.-екон. ун-т.-К.: 2002.-25с.

УДК 657.6

Багрий К.Л., м. Чернівці

НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

У статті досліджуються значення та необхідність оцінки фінансового стану підприємств в умови стандартизації фінансової звітності. Визначено напрямки оцінки та розглянуто основні методики оцінки фінансового стану підприємств.

The importance and necessity of evaluation of financial position of enterprises under the conditions of financial statements standardization are investigated. The directions of evaluation are determined and the basic techniques of evaluation of financial condition of the enterprises are considered.

Оцінка фінансового стану – це розгляд кожного показника, отриманого в результаті фінансового аналізу, з точки зору відповідності його фактичного рівня нормальному для певного підприємства рівня ідентифікація чинників, які вплинули на величину показника і визначення необхідної величини показника з перспективи та способів її досягнення.

У період переходу вітчизняних підприємств на національні стандарти бухгалтерського обліку та звітності змінюються підходи до проведення фінансового аналізу. Порядком складання фінансової звітності, що містить інформацію про фінансовий стан підприємства і результати його діяльності, викладено в Положенні (стандартах) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"; 2 "Баланс"; 3 "Звіт про фінансові результати"; 4 "Звіт про рух грошових коштів"; 5 "Звіт про власний капітал". Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.2000 р. № 302 на виконання Програми реформування системи бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародних стандартів, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.98 р. № 1706 та відповідно до ст. 11 Закону "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" затверджено типову форму фінансової звітності № 5 "Примітки до річної фінансової звітності".

Впровадження стандартів бухгалтерського обліку дає можливість не лише уніфікувати звітні вітчизняних і зарубіжних підприємств, а й привести у відповідність до міжнародних вимог фінансовий аналіз. Стандартизація форм фінансової звітності є необхідною передумовою стандартизації фінансового аналізу.

Оцінка фінансового стану підприємств здійснюється здебільшого на основі аналізу фінансових звітів. Основним джерелом інформації при аналізі фінансового стану є типові форми річної бухгалтерської звітності підприємств, зокрема: Баланс підприємства (ф. № 1), Звіт про фінансові результати (ф. № 2), Звіт про грошові кошти (ф. № 3), Звіт про власний капітал (ф. № 4), Примітки до річної фінансової звітності (ф. № 5) іноді (наприклад, при обчисленні показників ринкової активності підприємства, для уточнення деяких показників ліквідності) залучаються також дані статистичної звітності, бірж, оперативна бухгалтерська інформація тощо.

У результаті аналізу фінансового стану підприємства отримують певні показники, необхідні для його оцінки, планування та підготовки оперативних управлінських рішень за всіма аспектами фінансової діяльності підприємства, тобто формується інформаційна система фінансового менеджменту, або фінансова інформація.

Слід зазначити, що користувачами фінансової інформації є не тільки управлінський персонал підприємства та його засновники, а й інвестори (для вивчення ефективності використання ресурсів), бан-

(для оцінки умов кредитування і визначення ступеня ризику); постачальники (для своєчасного отримання платежів); потенційні санатори (при прийнятті рішень про участь у фінансовому оздоровленні неспроможного (кривняка), податкові інспекції (для виконання плану надходження коштів до бюджету) та ін.

Аналіз фінансового стану підприємства найчастіше провадять за такими напрямками оцінки: майнового стану підприємства, ліквідності активів та платоспроможності підприємства, показників фінансової незалежності та структури капіталу, показників прибутковості та рентабельності підприємства, показників ліквідної активності, показників ринкової активності.

У методологічному аспекті на сьогодні в Україні фінансові аналітики можуть скористатися такими методиками оцінки фінансового стану підприємств:

✓ Методикою інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, затвердженою наразом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.98 р. № 22;

✓ Положенням про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затвердженим Міністерством фінансів України, Фондом державного майна України від 26.01.2001 р. № 49/121;

✓ Методичними рекомендаціями щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затвердженими Міністерством економіки України від 17.01.2001 р. № 10;

✓ Положенням про порядок формування та використання резерву для відшкодування можливих втрат на кредитними операціями банків, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 06.07.2000 р. № 279;

✓ Рекомендаціями щодо визначення фінансового стану позичальників, затвердженими постановою Правління Національного банку України від 29.09.97 р. № 323.

Зазначені нормативні документи висвітлюють загальні напрями аналізу та встановлюють основні методичні засади проведення поглибленого аналізу фінансового стану підприємств. Проте вони мають певні недоліки при застосуванні запропонованого порядку обчислення показників на практиці. Так, методика, затверджена Агентством з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій і постановою Правління НБУ, містять інформацію про порядок обчислення показників із застосуванням форм річної звітності, які складалися підприємствами до впровадження національних стандартів; обчислення деяких коефіцієнтів у Положенні, затвердженому Міністерством фінансів та Фондом державного майна України, потребує певного уточнення. Багато суперечностей в порядку розрахунку та трактування показників містять у собі Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затверджені Міністерством економіки України.

Отже, можна дійти висновку, що на сьогодні відсутня єдина методологія оцінки фінансового стану підприємств на основі форм річної звітності, складеними за національними стандартами бухгалтерського обліку. У зв'язку з цим актуальним буде вирішення спірних питань у галузі методології фінансового аналізу та оцінки фінансового стану.

Література: 1. Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово-господарської діяльності підприємств: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2004. – 180с. 2. Мних Є.В. Економічний аналіз: Підручник. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 412с. 3. Шеремет О.О. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник. – К., 2005. – 196с

УДК 657.471

Тесленко Т.І.

ВІДОБРАЖЕННЯ В ОБЛІКУ ОДЕРЖАННЯ ЗНИЖОК ПРИ КУПІВЛІ ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ

У статті розглянуто порядок надання постачальниками знижок за різних умов при операціях продажу товарів, робіт, послуг та запропоновано кореспонденцію рахунків бухгалтерського обліку для відображення одержаних знижок у покупця.